

Fra: Richard de Visser [<mailto:RDV@hortiadvic.dk>]

Sendt: 9. januar 2023 15:58

Til: Landbrugsstøtte & Geodata <Landbrugsstotte-Geodata@lbt.dk>

Cc: Hanne Lindhard Pedersen <HLP@hortiadvic.dk>

Emne: 22-29135-000011

HortiAdvice er en rådgivningsvirksomhed, der arbejder med økologiske producenter af frugt og bær, og har et tæt fagligt samarbejde med relevante fødevarepolitiske organisationer. Vi finder det problematisk, at der kan opnås frugt/bær-tillæg til kastanje og valnøddetræer uden krav om, at der anvendes podede træer.

For at opnå frugt/bær-tillæg til kastanje- og valnøddetræer var et tidligere krav, at disse skulle være podede træer. Dette var et fornuftigt krav, idet træer af frøplanter af disse arter, der er ganske små ét-årige planter, i praksis først bærer nødder efter 15-20 år, og ikke vil være sortsægte, mens podede træer vil bære nødder efter 5 år, og vil være identiske med moderplanten. Desuden er det i praksis (på baggrund af viden og erfaring fra andet økologisk frugtavl) ikke muligt at holde træerne rene for ukrudt med disse meget små planter. Podede træer er til gengæld meget dyrere i indkøb, mens en frøplante af valnød kun koster ca.20 kr. Der er krav om min. 100 planter pr. ha for kastanje og valnød. En valnøddeplantage med frøplanter med frugt/bær-tillæg, red.N-tillæg, basistilskud og grundbetaling giver et samlet tilskud på langt over 7000 kr.pr.ha., og etableringsomkostninger kan således mere end rigeligt blive dækket af frugt- og bær tillæg alene.

I de nyeste vejledninger - herunder den, der er i høring nu - er der ingen krav om podning af valnød og kastanje. Da der således ikke er krav til plantemateriale, udløser etablering af frøplanter frugt/bær-tillæg på arealet. Det manglede krav medfører mulighed for en lukrativ etablering af skov med frugt/bær-tillæg uden udsigt til høst af nødder. Der er tilsyneladende allerede certificerede økologer, der søger frugt/bær-tillæg til temmelig store arealer med valnød/kastanje baseret på frøplanter.

For at undgå, at frugt/bær-tillæg går til skovrejsningsprojekter, hønsegårde og naturprojekter uden formål om at producere frugt, bær eller nødder, og på bekostning af seriøse producenter, er det vores vurdering, at produktion af valnød eller kastanje med høst for øje bør og skal være baseret på podede træer, hvilket i så fald vil være i overensstemmelse med ønske om at øge produktion af dansk økologisk frugt og bær og intentionen med ordningen.

Det samme gælder for øvrigt også æble, pære, kirsebær, og blomme, hvor der heller ikke er krav om podede træer i vejledningen, men hvor der tilsyneladende aldrig har været spekulationer omkring (der er også krav om væsentlig flere træer). Her bør der selvfølgelig også være krav om podede træer, da opstart med frøplanter aldrig vil føre til en kommerciel produktion af frugt og bær.

HortiAdvice

Konsulent Økologisk Frugtavl Hanne Lindhard Pedersen

Økologikonsulent Richard de Visser

Hvidkærvej 29

5250 Odense SV

CVR.32305164

+45 23 82 63 47

+45 30 53 87 16